

Oceny działalności parlamentu, prezydenta, Trybunału Konstytucyjnego, policji i Kościoła

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 20 stycznia 2020 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W sondażu przeprowadzonym w pierwszej dekadzie grudnia¹, poza ocenami parlamentu i prezydenta, które monitorujemy w cyklu miesięcznym, sprawdziliśmy także, jak Polacy postrzegają funkcjonowanie Trybunału Konstytucyjnego, policji i Kościoła katolickiego.

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

W stosunku do pomiaru z pierwszej połowy listopada poprawiły się opinie o działalności izby niższej parlamentu, natomiast notowania izby wyższej pozostały niezmiennione. Pozytywnie o pracy posłów wypowiada się obecnie blisko jedna czwarta badanych (24%, wzrost o 5 punktów procentowych), a negatywnie – niemal dwie trzecie (63%, spadek o 5 punktów). Działalność Senatu dobrze ocenia niespełna jedna trzecia ankietowanych (31%), natomiast prawie połowa (48%) jest z niej niezadowolona.

TABELA 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany XI – XII 2020	
		2019			2020												
		X	XI	XII	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X	X/2	XI		XII
		w procentach															
Sejm	Dobra	32	45	37	34	35	37	31	34	35	36	30	31	19	19	24	+5
	Zła	51	39	47	50	50	47	55	53	51	50	52	53	67	68	63	-5
	Trudno powiedzieć	17	16	16	16	15	16	14	13	14	14	18	16	14	13	13	0
Senat	Dobra	32	39	40	35	38	35	32	34	38	36	36	35	28	31	31	0
	Zła	42	35	30	37	39	44	50	48	42	44	40	43	54	49	48	-1
	Trudno powiedzieć	26	26	30	28	23	21	18	18	20	20	24	22	18	20	21	+1

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (367) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

– wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),

– wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,

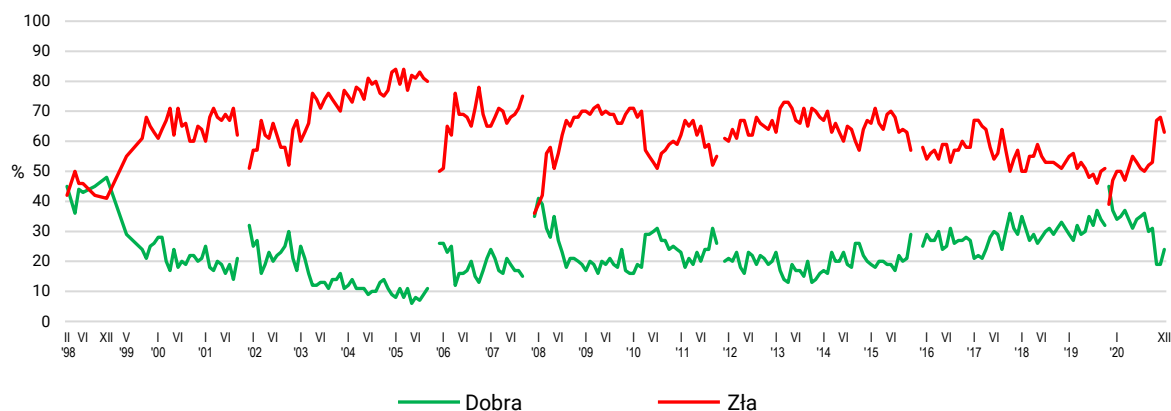
– samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 30 listopada do 10 grudnia 2020 roku na próbie liczącej 1010 osób (w tym: 42,2% metodą CAPI, 44,0% – CATI i 13,9% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

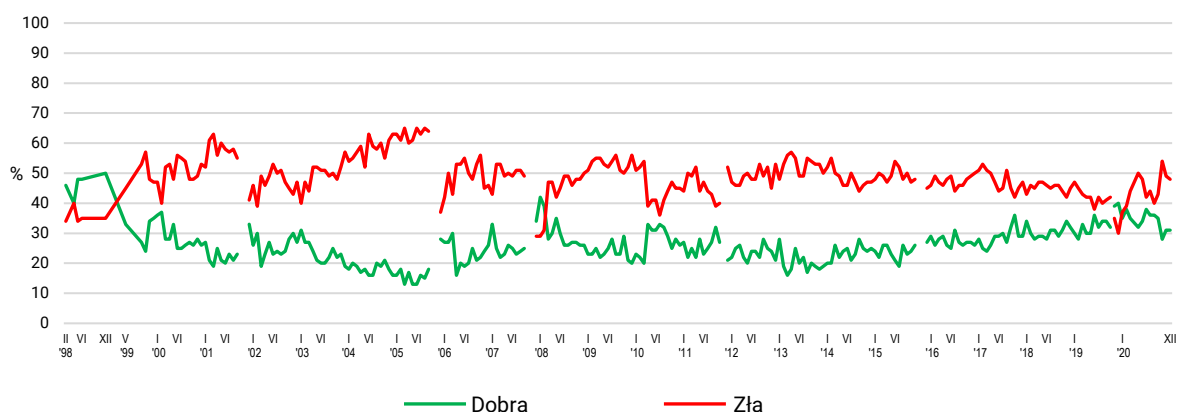
CBOS

RYS. 1. Oceny działalności Sejmu

CBOS

RYS. 2. Oceny działalności Senatu

W niemal wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych przeważają negatywne oceny działalności izby niższej parlamentu. Na tle innych najczęściej deklarują je badani o poglądach lewicowych i centrowych, respondenci popierający Koalicję Obywatelską, Polskę 2050 Szymona Hołowni lub Konfederację Wolność i Niepodległość, ankietowani nieangażujący się w praktyki religijne (lub uczestniczący w nich sporadycznie), mający wyższe wykształcenie, kadra kierownicza i specjaliści, pracownicy administracyjno-biurowi, prywatni przedsiębiorcy, osoby uzyskujące najwyższe dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (3000 zł i więcej), niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej, a także mieszkańcy największych aglomeracji (500 tys. i więcej ludności) i ludzie młodzi, poniżej 35 roku życia (szczególnie mający od 25 do 34 lat). Z kolei pozytywnie o pracy posłów wypowiada się większość zwolenników Prawa i Sprawiedliwości, jak również znaczna część osób identyfikujących się z prawicą, uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu i badanych najslabiej wykształconych oraz – choć rzadziej – starszych respondentów, mających powyżej 54 lat (zob. tabelę 2 i tabelę aneksową 1).

TABELA 2

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Sejmu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	63	25	12
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	13	85	2
Koalicja Obywatelska	3	91	6
Polska 2050 Szymona Hołowni	3	94	3
Niezdecydowani, na kogo głosować	17	62	21
Niezamierzający głosować	18	60	22

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

Przeważnie krytyczny w poszczególnych grupach społecznych jest także odbiór działalności izby wyższej. Poziomem niezadowolenia wyróżniają się najbardziej zwolennicy Konfederacji i PiS, badani o prawicowych poglądach, przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści, technicy i średni personel oraz pracownicy administracyjno-biurowi. Natomiast zauważalnie lepiej niż przeciętnie pracę senatorów oceniają potencjalni wyborcy KO i ugrupowania Szymona Hołowni, respondenci identyfikujący się z lewicą oraz uzyskujący najwyższe dochody *per capita* (zob. tabelę 3 i tabelę aneksową 2).

TABELA 3

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Senatu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	62	27	11
Polska 2050 Szymona Hołowni	42	48	10
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	27	60	13
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	16	66	18
Niezdecydowani, na kogo głosować	23	45	32
Niezamierzający głosować	19	49	32

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

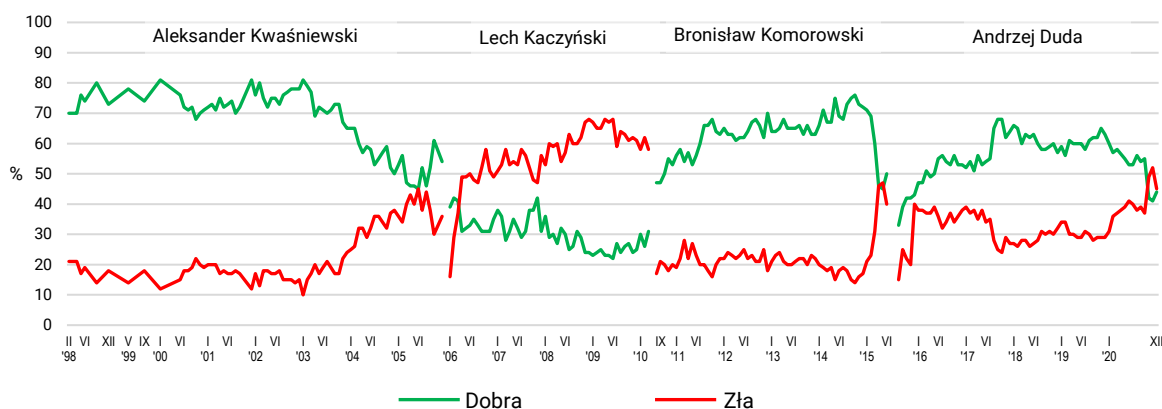
Lepsze, przede wszystkim mniej krytyczne niż przed miesiącem, są opinie o działalności głowy państwa. Z uznaniem o prezydenturze Andrzeja Dudy wypowiada się obecnie ponad dwie piąte Polaków (44%, wzrost o 3 punkty procentowe) i w zasadzie tyle samo (45%, spadek o 7 punktów) ocenia ją źle.

TABELA 4

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany XI – XII 2020
	2019			2020												
	X	XI	XII	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X	X/2	XI	XII	
	w procentach															
Dobra	62	65	63	60	57	58	55	53	53	56	54	55	42	41	44	+3
Zła	29	29	29	31	36	37	39	41	40	38	39	37	49	52	45	-7
Trudno powiedzieć	9	6	8	9	7	5	6	6	7	6	7	8	9	7	11	+4

CBOS

RYS. 3. Oceny działalności prezydenta

Zadowoleni z obecnej prezydentury są niemal wszyscy wyborcy rządzącego ugrupowania, jak również zdecydowana większość ankietowanych identyfikujących się z prawicą. Dobre opinie są ponadto relatywnie częste wśród respondentów zaangażowanych w praktyki religijne (uczestniczących w nich przynajmniej raz w tygodniu), mających wykształcenie podstawowe (lub – w mniejszej mierze – zasadnicze zawodowe), uzyskujących niskie dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (poniżej 1500 zł), a także wśród starszych ankietowanych (55+) i mieszkańców wsi. Najbardziej krytyczni wobec prezydentury Andrzeja Dudy są badani o poglądach lewicowych oraz zwolennicy KO i Polski 2050, a także – w mniejszym stopniu – Konfederacji, respondenci nieuczestniczący w praktykach religijnych (lub uczestniczący kilka razy w roku), mieszkańcy największych miast, najlepiej wykształceni, uzyskujący najwyższe dochody *per capita*, ankietowani źle oceniający własną sytuację materialną oraz mający mniej niż 35 lat (zob. tabelę 5 i tabelę aneksową 3).

TABELA 5

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	97	1	2
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	27	61	12
Polska 2050 Szymona Hołowni	12	85	4
Koalicja Obywatelska	7	87	6
Niezdecydowani, na kogo głosować	39	45	16
Niezamierzający głosować	42	38	20

*Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

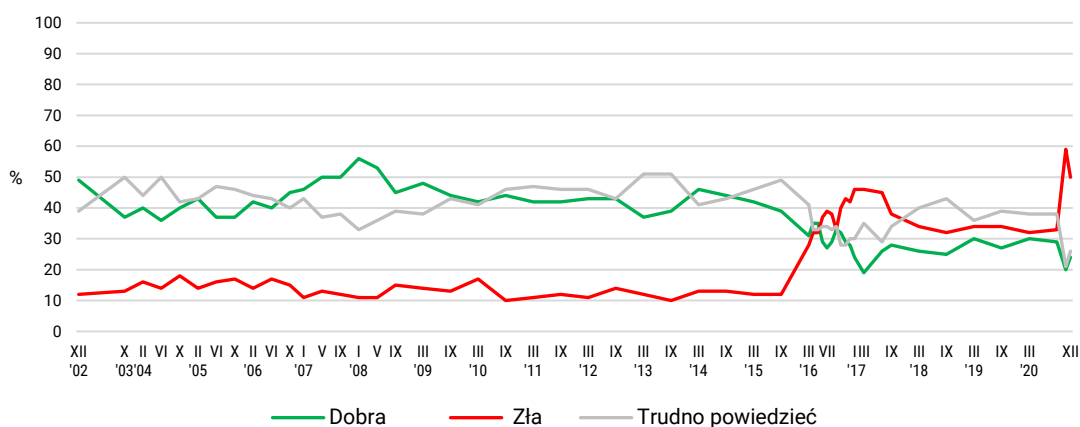
Po ubiegłomiesięcznym spektakularnym pogorszeniu notowań Trybunału Konstytucyjnego, obecnie obserwujemy pewną ich poprawę. Nadal jednak przeważają opinie negatywne (50%, od września spadek o 9 punktów procentowych), które są dwukrotnie częstsze od pozytywnych (24%, wzrost o 4 punkty).

TABELA 6

Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany XI – XII 2020	
	2016					2017				2018		2019		2020				
	VIII	IX	X	XI	XII	I	III	VII	IX	III	IX	III	IX	III	IX	XI		XII
	w procentach																	
Dobra	29	33	32	29	28	24	19	26	28	26	25	30	27	30	29	20	24	+4
Zła	38	33	40	43	42	46	46	45	38	34	32	34	34	32	33	59	50	-9
Trudno powiedzieć	33	34	28	28	30	30	35	29	34	40	43	36	39	38	38	21	26	+5

CBOS

RYS. 4. Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego

Pozytywnej ocenie działalności Trybunału Konstytucyjnego sprzyja poparcie dla PiS, prawicowe poglądy, zaangażowanie w praktyki religijne, szczególnie udział w nich kilka razy w tygodniu, jak również starszy wiek (65+), wykształcenie podstawowe i niskie dochody *per capita* (poniżej 1000 zł). Wysokim poziomem niezadowolenia z funkcjonowania tej instytucji najbardziej wyróżniają się natomiast potencjalni wyborcy KO i Polski 2050, osoby o poglądach lewicowych i – w mniejszym stopniu – centrowych, respondenci niezaangażowani religijnie (w tym praktykujący sporadycznie), najlepiej wykształceni, mieszkańcy największych miast, badani z gospodarstw domowych o najwyższych dochodach w przeliczeniu na osobę oraz mający poniżej 45 lat (zob. tabelę 7 i tabelę aneksową 4).

TABELA 7

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	59	9	31
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	23	57	20
Polska 2050 Szymona Hołowni	7	88	5
Koalicja Obywatelska	5	88	7
Niezdecydowani, na kogo głosować	16	52	32
Niezamierzający głosować	18	43	39

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI POLICJI

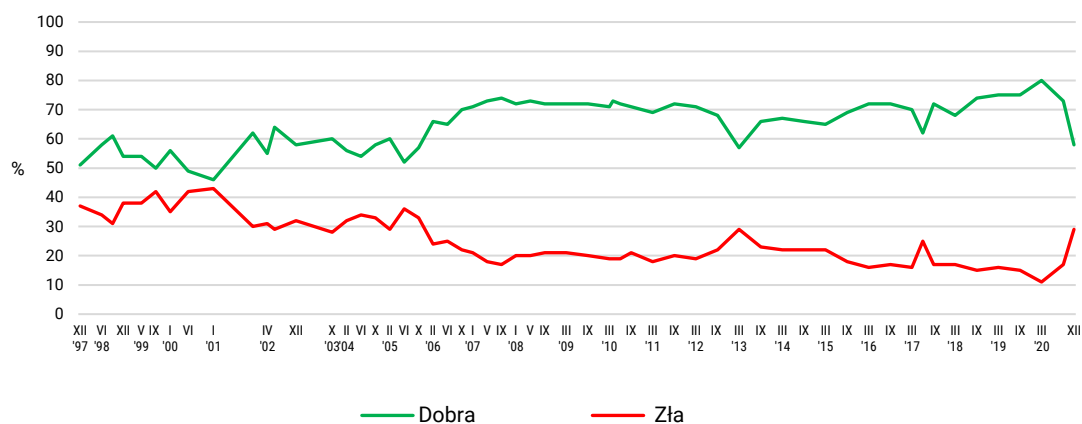
Od września znacznie pogorszyły się notowania policji, które są obecnie jednymi z najsłabszych w tej dekadzie. Pozytywnie o pracy policjantów wypowiada się niemal trzy piąte badanych (58%, spadek o 15 punktów procentowych), a negatywnie – ponad jedna czwarta (29%, wzrost o 12 punktów).

TABELA 8

Oceny działalności policji	Wskazania respondentów według terminów badań																		Zmiany IX – XII 2020		
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020				
	III	IX	III	IX	III	IX	III	IX	III	IX	III	VI	IX	III	IX	III	IX	XII			
	w procentach																				
Dobra	71	68	57	66	67	66	65	69	72	72	70	62	72	68	74	75	75	80	73	58	-15
Zła	19	22	29	23	22	22	22	18	16	17	16	25	17	17	15	16	15	11	17	29	+12

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

RYS. 5. Oceny działalności policji

Do zadowolonych z pracy policji najczęściej zaliczają się osoby o poglądach prawicowych, badani popierający PiS, zaangażowani religijnie, mający wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, w wieku 55–64 lata. Z kolei niezadowoleni przeważają wśród zwolenników KO (są także liczni wśród wyborców Polski 2050), badanych identyfikujących się z lewicą, nieuczestniczących w praktykach religijnych i źle oceniających własną sytuację materialną. Częściej niż przeciętnie negatywnie tę instytucję oceniają również respondenci najlepiej wykształceni, mieszkający w największych miastach i uzyskujący najwyższe dochody *per capita* (zob. tabelę 9 i tabelę aneksową 5).

TABELA 9

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności policji		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	91	4	5
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	57	32	11
Polska 2050 Szymona Hołowni	43	43	13
Koalicja Obywatelska	31	56	14
Niezdecydowani, na kogo głosować	60	24	16
Niezamierzający głosować	54	32	14

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO

Od poprzedniego pomiaru we wrześniu tego roku znowu wyraźnie pogorszyły się opinie o działalności Kościoła katolickiego. Są one teraz najgorsze od 1993 roku, kiedy to po raz ostatni rejestrowaliśmy wyraźną przewagę negatywnych ocen funkcjonowania tej instytucji nad pozytywnymi. Obecnie działalność Kościoła katolickiego dobrze ocenia dwie piąte Polaków (41%, od września spadek o 8 punktów procentowych), natomiast niemal połowa (47%, wzrost o 6 punktów) wypowiada się o niej z dezaprobatą.

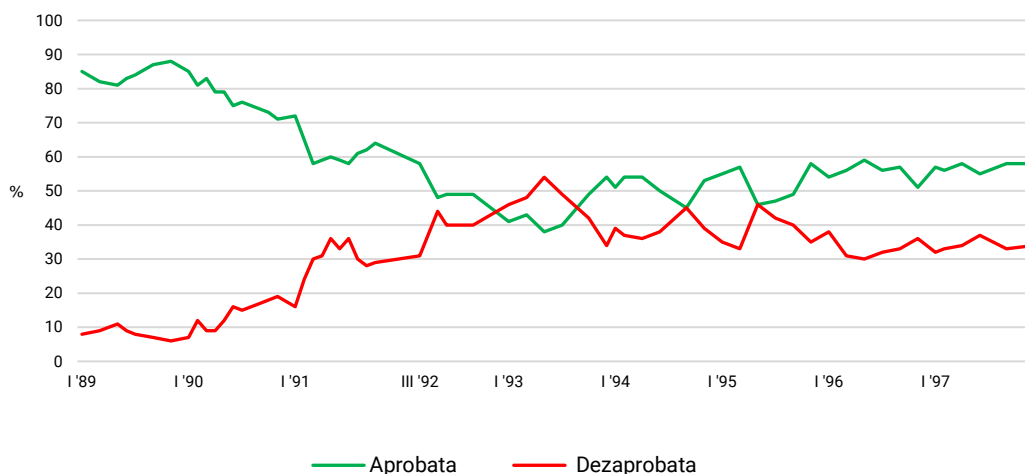
TABELA 10

Oceny działalności Kościoła rzymskokatolickiego	Wskazania respondentów według terminów badań																					Zmiany IX – XII 2020
	2014			2015			2016		2017		2018		2019					2020				
	III	IX	X	II	III	IX	III	IX	III	IX	III	IX	III	V	VI	VII	VIII	IX	III	IX	XII	
	w procentach																					
Dobra	62	57	58	62	55	53	55	55	52	61	54	55	57	48	53	48	52	52	57	49	41	-8
Zła	29	34	27	28	32	33	32	31	35	29	32	33	32	40	34	38	37	38	32	41	47	+6

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

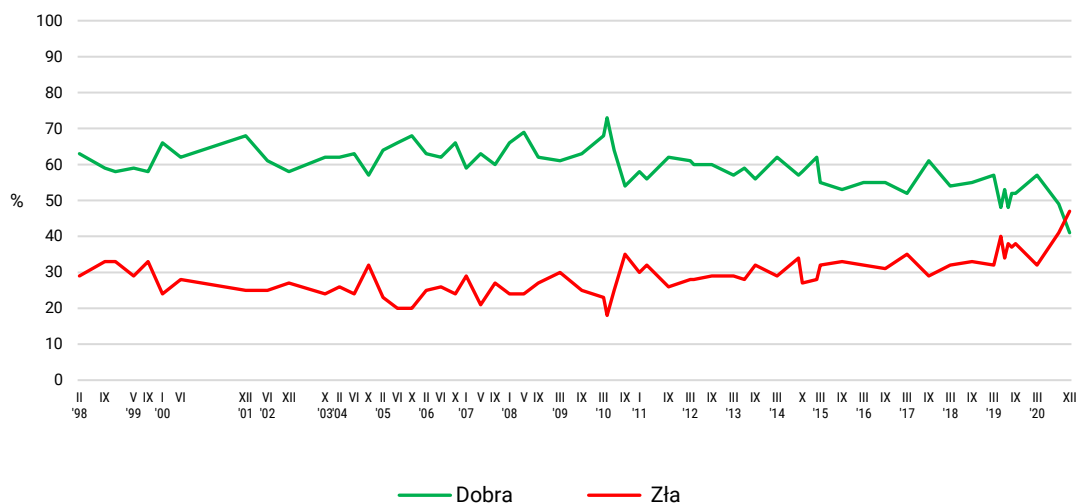
CBOS

RYS. 6. Zmiany ocen działalności Kościoła rzymskokatolickiego²

² Pytanie dotyczące oceny działalności Kościoła było od roku 1989 kilkakrotnie zmieniane. Do września 1989 pytanie brzmiało: „Przedstawię Panu(i) listę organizacji, grup i osób z życia publicznego kraju. Jak Pan(i) ocenia działalność każdej z nich? Czy zgadza się Pan(i), że ich działalność dobrze służy społeczeństwu i jest zgodna z jego interesami?”. Od listopada 1989 do października 1991: „Proszę teraz ocenić działalność różnych instytucji, organizacji oraz osób pełniących ważne funkcje w kraju. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność Kościoła rzymskokatolickiego dobrze służy społeczeństwu i jest zgodna z jego interesami?”. Od marca 1992 do września 1997: „Proszę Pana(i) o ocenę działalności różnych instytucji i organizacji. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność Kościoła rzymskokatolickiego dobrze służy społeczeństwu?”. Od grudnia 1997 zadajemy pytanie: „Proszę Pana(i) o ocenę działalności różnych instytucji i organizacji. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Kościoła rzymskokatolickiego?”. Jednak, jak wskazuje analiza wyników, zmiany w brzmieniu pytania nie wpłynęły znacząco na odpowiedzi badanych.

RYS. 7. Oceny działalności Kościoła rzymskokatolickiego

Pozytywnymi ocenami działalności Kościoła katolickiego wyróżniają się przede wszystkim osoby zaangażowane w praktyki religijne (uczestniczące w nich przynajmniej raz w tygodniu), potencjalni wyborcy PiS (jak również – choć w zauważalnie mniejszym stopniu – Konfederacji), ankieterzy deklarujący prawicowe poglądy, a także respondenci mający wykształcenie podstawowe (i – rzadziej – zasadnicze zawodowe), najstarsi badani oraz mieszkańcy wsi. Z kolei głosy krytyki należą najczęściej do osób nieangażujących się religijnie, identyfikujących się z lewicą, popierających Polskę 2050 lub KO, najlepiej wykształconych, uzyskujących najwyższe dochody *per capita*, a także mieszkańców dużych miast (stutysięcznych i większych) i respondentów młodych, w wieku od 18 do 34 lat (zob. tabelę 11 i tabelę aneksową 6).

TABELA 11

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Kościoła rzymskokatolickiego		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	82	14	4
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	47	40	13
Koalicja Obywatelska	13	79	8
Polska 2050 Szymona Hołowni	13	83	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	34	48	18
Niezamierzający głosować	38	42	19

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

W stosunku do ubiegłego miesiąca, w grudniu rejestrujemy pewną poprawę notowań izby niższej parlamentu i stabilizację opinii o Senacie. Mniej krytyczne niż w listopadzie, jednak nadal bardzo zróżnicowane, są oceny prezydentury Andrzeja Dudy. Po najgorszych w historii naszych badań notowaniach Trybunału Konstytucyjnego w ubiegłym miesiącu, obecnie opinie o funkcjonowaniu tej instytucji nieco się poprawiły (przede wszystkim zmniejszył się odsetek głosów dezaprobaty). Od września znacznie pogorszył się społeczny odbiór pracy policji, co można uznać za wyraz tego, jak Polacy oceniają sposób jej reagowania na demonstracje w ostatnim czasie. W grudniu, po raz kolejny pogorszyły się opinie o działalności Kościoła katolickiego, która obecnie – co w całej historii naszych badań jest czymś rzadkim – częściej spotyka się ze społeczną krytyką niż aprobatą. Ogólnie rzecz biorąc, obecne notowania Kościoła są jednymi z najgorszych w ostatnim trzydziestoleciu.

Opracował

Michał Feliksiak